यस्य वषट्कारे येन कृतम् अध्वर्युणा प्रतिप्रस्थात्रा वा स तेन सह भक्षयेत् तस्मिन्नेव पात्रे · ततश्चाध्वर्युर्होत्रा सह भक्षयति प्रतिप्रस्थाता पोत्रा अध्वर्युर्नेष्ट्रा प्रतिप्रस्थाताग्नीधा अध्वर्युर्ब्राह्मणाच्छंसिना प्रतिप्रस्थाता प्रशास्त्रेति ।

विपर्यस्य पात्रꣳ होतृपोतृनेष्टृहावाकानाम् ॥२२॥ ततः पात्रं विपर्यस्य अग्रं हस्ते गृहीत्वा होतृकानां भक्षमाहरति · सप्तमाष्टमनवमदशमानां क्रमेणैते चत्वारो वषट्कर्तारः · अतश्चाध्वर्युर्होत्रा सह भक्षयति प्रतिप्रस्थाता पोत्रा अध्वर्युर्नेष्ट्रा प्रतिप्रस्थाताहावाकेनेति । भक्षविधानादेवं कल्पते वैकल्पिकं सर्वकृतत्वमिति (१२) तेनाद्या दश सर्वकृता वा असर्वकृता वेति अतश्च सशेषहोमपक्षे शेषमध्य ऽएव पुनःपुनर्ग्रहणम् · मानवे शेषे पूर्वस्योत्तरमभिपरिगृह्णीत इति · आपस्तम्बसूत्रे ऋतुग्रहैः प्रचरतो द्रोणकलशाद्गृह्यन्ते न साद्यन्ते पूर्वेषाꣳ शेषेषूत्तरानभिगृह्णीतः पूर्वोऽध्वर्युर्गृह्णाति जघन्यः प्रतिप्रस्थातेति · कठसूत्रे शेषꣳ संभक्षयतो होत्रा पोत्रा नेष्ट्राग्नीधा ब्राह्मणाच्छंसिना मैत्रावरुणेनेतीतरथा पात्रं पर्यस्य होत्रा पोत्रा नेष्ट्राहावाकेनेति यथापूर्वं पात्रं कृत्वाध्वर्युणा यथालोकं यजमानेन चेति ॥ इदानीमिदं विचार्यते · होतरेतद्यजेत्यत्र (१६) किं याज्यामात्रमपनीयते उत वषट्कारोऽपि · तत्र यदि याज्यामात्रमपनीयते तदा यजमानस्यैव वषट्कारो भक्षश्च यदा चोभयमपनीयते तदा होतुरेव भक्ष इति · तत्र सूत्रेणैव पूर्वपक्षं करोति ·

यावदुक्तꣳ होतुर्यजमानयोगाद्वरणवत् ॥२३॥ याक्तं याज्यामात्रं होतुर्भवति न वषट्कारः · कुतः वरंवद्यजंगात् यथा वरणं यजंयोगि अग्निर्हे देवीनामित्यादिकम् एवं वषट्कारोऽपि यजंयोग्येव · वषट्कारार्थमेव वरणं श्रूयते यजमानं वाऽएतद्वृणीते स वृतो वषट्करोतीति तस्माद्यजमानस्यैव वषट्कारः तन्निमित्तो भक्षोऽपि यजमानस्यैवेति पूर्वः पक्षः । सिद्धान्तमाह ·

कारणाद्वा होतृभक्षः ॥२४॥ होतुरेव भक्षो भवति न यजमानस्य · वषट्कारो हि भक्षस्य कारणम् स च होत्रा कृतः । ननूक्तम् वरणवद्वषट्कारस्य यजंगादिति (२३) यजमानस्यैव वषट्कार इति अत्रोच्यते न यजमानस्य वषट्कारः अनवानं याज्याया अधि वषट्करोतीति श्रुतत्वात् यजमाने च वषट्कर्तरि